Afdeling: Sociaal Domein
Mail behandelaar: **m.kokx@barneveld.nl**
Telefoonnummer: **463**

Raadsvoorstel nr. 18-21
Barneveld, 2 februari 2018
Portefeuillehouder: D.J. Dorrestijn-Taal

Onderwerp: **Scholen in Veller.**

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:
1. Akkoord te gaan met de bouw van zes lokalen voor stichting Hervormde scholen de Drieslag bij de nieuwe school in Veller.
2. Akkoord te gaan met de bouw van een gymzaal bij de nieuwe scholen in Veller.
3. Het benodigde aanvullende krediet beschikbaar te stellen voor een bedrag van € 2.150.000, met een bijbehorende jaarlijkse structurele last van € 151.300,- Deze jaarlijkse structurele last te dekken door verlaging van de structurele begrotingsruimte 2019.

1. Inleiding

Met dit separate raadsvoorstel geven wij gevolg aan uw motie van 5 juli 2017 over de bouw van een tweede school in de wijk Veller. Dit is afwijkend van het reguliere proces via masterplan en Kadernota. Na uw goedkeuring kan het bouwproces zo efficiënt en veilig mogelijk georganiseerd worden.

Voortraject

Enkele jaren geleden zijn gesprekken gevoerd met een aantal schoolbesturen over een nieuwe school in Veller. Dat heeft geresulteerd in de afspraak dat stichting PCO Gelderse Vallei hier een acht klassige school zou krijgen en een opstartschool in de wijk kon beginnen. De opstartschool loopt goed en in de kadernota en het Huisvestingsprogramma 2018 is krediet opgenomen voor de nieuwe school. Er is uitgegaan van een school met ten minste 200 leerlingen voor permanente huisvesting (langer dan 15 jaar). Tevens wordt er kinderopvang bij de nieuwe school gerealiseerd. Wanneer de nieuwe school in Veller klaar is, kan ter vervanging van de noodhuisvesting bij de Burgthof gekeken worden of er nog extra permanente huisvesting bij de Burgthof nodig is. De leegstand in de wijk Norschoten die onvermijdelijk wordt bij een nieuwe school in Veller is door u geaccepteerd vanuit het idee dat herbestemming onderzocht wordt. Wij komen in de loop van 2018 met een concreet voorstel.
Daar PCO Gelderse Vallei al een voorbereidingskrediet heeft ontvangen en er harde toezeggingen zijn gedaan was het niet mogelijk om dit traject stil te leggen. Niet alleen vanuit juridisch oogpunt, maar ook omdat de wijk Veller inmiddels klaar is en uitstel van het realiseren van de nieuwe school niet wenselijk is voor de ouders en kinderen in de wijk. Het afgelopen jaar is een architect geselecteerd en een programma uitgewerkt door PCO Gelderse Vallei voor de school in Veller. Het is de bedoeling dat de school klaar is in de zomer van 2019 voor aanvang van het schooljaar 2019/2020.

Motie school De Drieslag

Met de behandeling van het Masterplan 2018-2032 in de vergadering van 5 juli 2017, heeft u een motie aangenomen waarbij u aangaf om de mogelijkheden voor een extra school in Veller voor stichting Hervormde scholen de Drieslag te onderzoeken. De afgelopen maanden zijn er diverse (mediation) gesprekken gevoerd met de twee schoolbesturen en is er gekeken naar de mogelijkheden in Veller voor twee scholen. Er is in Veller maar één locatie beschikbaar voor scholenbouw, wanneer er een tweede school komt zal die op dezelfde locatie gebouwd moeten worden.
Naast de leerlingenprognoses die wij tweejaarlijks laten maken door Pronexus, hebben de besturen in overleg met de gemeente bij hun eigen organisatie Verus nieuwe prognoses laten maken specifiek voor de wijk Veller.
Een acht klassige locatie voor PCO Gelderse Vallei zou aangevuld kunnen worden met een zes klassige locatie voor stichting Hervormde scholen de Drieslag.
De afgelopen tijd heeft de architect van PCO Gelderse vallei gewerkt aan een massastudie op de beoogde locatie in samenspraak met gemeente en de Drieslag. De uitkomsten van deze massastudie zijn halverwege januari ontvangen. Het blijkt mogelijk om twee scholen te realiseren op de locatie met een gezamenlijk hart waarbij gemeenschapsruimte en speellokaal gedeeld wordt. Daarnaast is er ruimte voor realisatie van kinderopvang.

Bewegingsonderwijs
Naast onderwijshuisvesting is de gemeente verplicht om te voorzien in voldoende ruimte voor bewegingsonderwijs voor de groepen 3 tot en met 8.
In de wijk Veller (of elders binnen de verwijsafstand, zoals bij de Vogelhorst) is geen ruimte voor bewegingsonderwijs beschikbaar. Het idee was dan ook om de leerlingen met de bus naar bijvoorbeeld de Veluwehal of de Burgthof hal te vervoeren, zoals dat gebeurt met de leerlingen in Norschoten.
Het busvervoer voor één school bleek in veertig jaar goedkoper dan een extra gymzaal bouwen.
Wanneer de tweede school gerealiseerd wordt, gaan er meer klassen met de bus naar gymles. Daardoor wordt het verschil kleiner tussen busvervoer en de bouw van een eigen gymzaal. Voor de leerlingen en docenten is het praktischer om dichtbij school te gymmen. De afgelopen jaren hebben we steeds geprobeerd met de bouw van nieuwe gymzalen of verschuivingen in scholen zoveel mogelijk de situatie van het bewegingsonderwijs voor scholen te verbeteren.
Er zijn weinig voorzieningen in de wijk Veller gepland. Een gymzaal kan voor kleinere sportactiviteiten of samenkomsten in de buurt geschikt zijn. Ook het gebruik van het hart van de school voor de wijk is mogelijk wanneer de scholen hierin toestemmen. Uit de massastudie blijkt dat het mogelijk is om ook een gymzaal te realiseren in een aanvaardbare setting met daarnaast voldoende buitenspeelruimte.

Voortgang en veiligheid
Om er voor te zorgen dat in augustus 2019 de nieuwe schoollocatie open kan, moeten we na de zomer van 2018 starten met de bouw. Voor de acht klassige school is door uw raad krediet gevoteerd. Voor de extra klassen voor de Drieslag en de gymzaal vragen wij nu aanvullend krediet. Wanneer we een aanvraag voor extra krediet volgens het reguliere proces van de kadernota laten lopen, brengt dit een efficiënte en veilige realisatie van het bouwproject in gevaar. We moeten dan het traject knippen in een eerste bouwfase voor PCO Gelderse Vallei en een tweede bouwfase die een jaar later volgt voor de Drieslag en de gymzaal. Dit betekent dat wanneer de kinderen van PCO Gelderse Vallei hun schoolgebouw betrekken, er tegelijkertijd gestart wordt met de bouw van fase twee. Dit geeft veel overlast, het speelterrein wordt ingericht als bouwplaats en de veiligheid van de kinderen komt in het geding. Bovendien is bouwen in twee fasen duurder en het gebouw zal dan ontworpen worden met een “harde knip” die de uitvoering in twee fasen mogelijk moet maken. Dit komt multifunctioneel gebruik van ruimten zoals het speellokaal, de aula en wissellokalen niet ten goede.
Wanneer u nu besluit om het aanvullende krediet beschikbaar te stellen voor de bouw van de tweede school, kan het hele project in de zomer van 2019 gerealiseerd zijn. Voor 2018 is er al voldoende krediet vanuit de toekenning voor PCO Gelderse Vallei, voor 2019 is dan het aanvullende krediet beschikbaar.

2. Door de raad gestelde kaders
Verordening voorzieningen huisvesting gemeente Barneveld;
Kaders masterplan 2018-2032.

3. Effect
a) Meetbaar effect:
De scholen in Barneveld voorzien van voldoende en adequate huisvesting.
b) Maatschappelijk effect:
Thuis nabij onderwijs voor meer kinderen in de wijk Veller.

4. Argumenten
1.1 Met zes klassen is er voldoende ruimte voor leerlingen van de Drieslag.
Samen met alle betrokkenen is gekeken naar de verschillende leerlingenprognoses. Er is nog wat ruimte over om eventueel op termijn uit te breiden met één of twee lokalen. We proberen altijd uitbreidingsmogelijkheden mee te nemen bij de bouw van nieuwe scholen.
1.2 Een beslissing is nu nodig.
Om de voortgang en de veiligheid van de kinderen niet in gevaar te brengen adviseren wij om deze twee scholen in een fase te bouwen. Realisatie van het totale project in de zomer van 2019.

2.1 Busvervoer voor de twee scholen samen kost € 53.000 per jaar. De bouw van een nieuwe gymzaal bedraagt € 850.000.
De kapitaallasten zijn over veertig jaar bekeken gemiddeld € 19.000 per jaar lager dan de kosten voor het busvervoer. Dit kan ingezet worden ter dekking van exploitatiekosten. De totale exploitatiekosten van een gymzaal bedragen ongeveer € 33.000 per jaar, inclusief keuringen, onderhoud, vervangen materiaal, schoonmaak en energielasten. De vergoeding aan Optisport voor gymlessen voor leerlingen bedraagt € 8.000 per jaar. Het is nog niet duidelijk hoe het beheer vorm gaat krijgen, dit wordt nader uitgewerkt in de komende maanden. Samenvattend bedraagt het busvervoer en de vergoeding aan Optisport per jaar € 61.000 (€ 53.000 + € 8.000). De nieuwe zaal in eigen beheer kost € 79.300 (€ 46.300 + € 33.000). Dit is

exclusief het genereren van inkomsten door openstelling voor verhuur aan verenigingen. De busvervoerkosten zullen in de tijd verder stijgen terwijl de afschrijvingscomponent per jaar daalt.
2.2 Om het busvervoer en de bijbehorende kosten te beperken volgen leerlingen maar één keer in de week bewegingsonderwijs.
Een gymzaal bij de school maakt twee keer per week bewegingsonderwijs mogelijk, wat wenselijk is. Bij de optie busvervoer betekent twee keer in de week bewegingsonderwijs volgen een verdubbeling van de vervoerskosten. Door een gymzaal dichtbij te hebben is inroosteren van meerdere lessen per week mogelijk en gaat er minder lestijd verloren. Daarnaast is de zaal inzetbaar voor de wijk en voor verhuur aan verenigingen.
3.1 Het gebouw kan veiliger en goedkoper in één bouwfase neergezet worden
Door nu zekerheid te hebben over het beschikbare krediet in 2019 kan het bouwproces in één fase door. Dit is goedkoper dan in twee keer bouwen, biedt meer mogelijkheden tot multifunctioneel gebruik en is veiliger.

5. Kanttekeningen en/of alternatieve scenario's

1.1 We bouwen meer en meer permanent als eerder was voorzien.
Een nieuwe wijk groeit, kent een piek in leerlingenaantal en vervolgens daalt dat weer. In de wijk Norschoten is dit goed te zien. Een groot deel van de kinderen uit Veller gaan niet naar een wijkgebonden school, maar naar een school elders in de gemeente, bijvoorbeeld de Antoniusschool, de Eben-Haëzerschool of de ds. Fraanjeschool. Bouw van deze tweede school voor de Drieslag kan betekenen dat er een groter risico is op leegstand op de lange termijn. Als dit zich voordoet optimaliseren we vraag en aanbod uit de aan elkaar grenzende wijken. Gevolg kan bijvoorbeeld zijn, dat we na de sloop van de noodlokalen bij de Burgthof, daar geen (of minder) permanente uitbreiding realiseren.
2.1 Naast de bouwkosten zijn er ook exploitatiekosten nodig voor de nieuwe gymzaal.
Het gaat om nieuwe instroom van leerlingen bij de scholen van Veller. Zij komen niet van andere scholen. Momenteel bezoeken vier- en vijfjarigen kinderen uit de wijk Veller de opstartschool, die twee jaar geleden is gestart. Vanaf september 2018 start het bewegingsonderwijs voor de kinderen die dan instromen in groep 3 van het basisonderwijs.

6. Uitvoering

Planning:
Wanneer het krediet goedgekeurd wordt kan het gehele gebouw na de zomer van 2019 in gebruik genomen worden.

Communicatie:
Met de schoolbesturen is steeds overleg over de uitvoering en de voortgang. Er zullen overeenkomsten tussen de schoolbesturen worden afgesloten zoals ook bij de Lijsterhof is gebeurd om de bouw te coördineren.

Evaluatie/controle:
Grote projecten begeleidt de gemeente, ook wanneer het schoolbestuur bouwheer is. Na afloop volgt een controle door de accountant waarna de laatste termijn van het krediet wordt toegekend. We evalueren ook de aanbestedingsresultaten in relatie tot de normering en de kwaliteitseisen die we aan scholen willen stellen.

7. Financiële gevolgen

Het aanvullende krediet voor de bouw van de tweede school in Veller en de realisatie van een gymzaal bedraagt € 2.150.000. Dit bestaat uit een bedrag voor de Drieslagschool ad € 1,3 miljoen en voor de gymzaal ad € 0,85 miljoen. De bijbehorende aanvullende kapitaallast is € 118.300 (afschrijving en rente). Voor de jaarlijkse exploitatie van de gymzaal is een bedrag ad € 33.000 benodigd. Voorgesteld wordt om de totale jaarlijkse structurele last van € 151.300,- te dekken door verlaging van de structurele begrotingsruimte 2019. De kosten van rente en afschrijving die voortvloeien uit de investering voor kinderopvang worden gedekt door huurinkomsten. Realisatie van deze voorziening verloopt budgettair neutraal.

Financieel overzicht bij voorstel tweede school in Veller				
Investering:	Omschrijving:	rente 3%	afschrijving:	kapitaallast:
1.300.000	Bouwkosten tweede school	39.000	32.500	71.500
	Veller (de Drieslag)			
850.000	Bouw gymzaal bij scholen	25.500	21.250	46.750
2.150.000	Veller			
Exploitatie	kapitaallast	64.500	53.750	118.250
	onderhoud			
	schoonmaak			
	gas/water/electra			
				33.000
	Structurele last in begroting:			**151.250**

Eerder is voor de bouw en grondkosten van de PCO Gelderse Valleischool een krediet opgenomen in het Huisvestingsprogramma 2018.
Het besluit heeft daarnaast effect op de financiering van de gemeente. Hierdoor verslechtert de netto schuldquote met 1,8 % en de solvabiliteit met 0,15%.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
H.F.B. van Steden dr. J.W.A. van Dijk

Bijlage:
Leerlingenprognose_Analyse Veller, Verus december 2017